

E D I T U R A S C R I P T U M®

O FĂPTURĂ ATÂT DE MINUNATĂ

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BRAND, PAUL

O făptură atât de minunată: ai fost creat după chipul lui Dumnezeu / dr.

Paul Brand & Philip Yancey. - Oradea: Scriptum, 2023

ISBN 978-606-031-123-2

I. Philip Yancey

2

Aprecieri pentru această carte

„Colaborarea dintre teologul Philip Yancey și mentorul său – chirurgul ortoped, dr. Paul Brand este extraordinară. Ce binecuvântată sunt să pot să recitesc această lucrare după treizeci de ani, să mă cufund în povestea muncii dr. Brand cu pacienții leproși din India și Bayou și să mă minunez de funcțiile miraculoase ale corpului uman, de frumusețea prieteniei și a grijii umane, de profunzimea iubirii lui Dumnezeu.

Genială, fermecătoare și uimitoare – o lucrare clasică modernă a științei și a credinței.“

—ANNE LAMOTT, autoarea cărților
Redescoperă compasiunea și Suflete cusute

„Vei găsi întotdeauna paralele uluitoare între geniul imaginativ al lui Dumnezeu și creația Sa fizică; și lucrurile nu se schimbă nici cu privire la corpul uman, care este coroana creațiunii Sale. În această lucrare creștină clasică, atemporală, *O făptură atât de minunată*, prietenul meu Philip și coautorul său, dr. Brand, subliniază câteva paralele uimitoare între trupurile noastre și Trupul lui Cristos, care pur și simplu te uimesc și te lasă fără suflare. Această carte remarcabilă a avut un impact profund asupra vieții mele când am citit-o pentru prima dată cu ani în urmă, iar ceea ce vei descoperi în ea te va uimi cu siguranță și pe tine!“

—JONI EARECKSON TADA, Centrul Internațional
pentru dizabilități *Joni and Friends*

„Această carte este o mărturie a misterului specific prezenței lui Dumnezeu – Cuvântul făcut trup, așa cum îl numește Evanghelia lui Ioan. Pentru aceia a căror viață spirituală a fost prea mult separată de trupul nostru fizic, atenția dr. Brand pentru corpul uman ne invită să ne întoarcem la adevărul nostru sine. În același timp, Yancey exprimă în cuvinte adevărul întruchipat despre existența noastră. Mă rog să accepti această lecție de înțelepciune ca pe un dar și să te cufunzi în adevărata viață.“

—JONATHAN WILSON-HARTGROVE, autorul cărții
Reconstructing the Gospel

„Am apreciat foarte mult munca prietenului meu Philip Yancey de-a lungul anilor și sunt foarte entuziasmat de această carte în care Philip și dr. Paul Brand prezintă atât de frumos miracolul chipului lui Cristos în făptura umană unei noi generații de cititori. Anticipez că va fi de mare valoare pentru orice cititor.“

—JOHN M. PERKINS, cofondator, Asociația pentru Dezvoltarea Comunității Creștine, președinte emerit al Fundației John Perkins

„Aceasta este o carte uimitoare a doi dintre autorii mei preferați. Îmi amintesc că l-am citit pe Phil Yancey în India, când locuiam într-un sat de oameni care sufereau de lepră, unde am auzit și despre dr. Brand. Maica Tereza obișnuia să spună că Îl putem vedea pe Isus în cei săraci „în cele mai dureroase deghizări ale Sale“. Această carte dezvăluie ce înseamnă asta, de fapt, și ne invită pe fiecare dintre noi să ne minunăm de chipul lui Dumnezeu în fiecare persoană. Dr. Brand este un medic legendar, iar Philip este un doctor al sufletului. Împreună au scris una dintre cele mai grozave cărți asupra vieții... într-o lume în care mult prea multe vieți sunt dezonorate și profanate. Îmi doresc ca această carte să te facă un campion al vieții, așa cum au fost amândoi acești oameni, și cel mai mare adversar al morții.“

—SHANE CLAIBORNE, cofondatorul The Simple Way și
Red Letter Christians, autorul cărții *Beating Guns*

„Într-o lume divizată de rase, limbi, religii și opinii politice sau orice alte opinii, vindecătorii Philip Yancey și Paul Brand ne-au împletit împreună, înfăptuind o călătorie magnifică prin corpul uman – o descoperire inspiratoare, celulă cu celulă, a planului lui Dumnezeu pentru biserica Sa unificată. Dacă fiecare celulă contează, la fel contează și fiecare viață. Cu

toate acestea, putem trăi doar în relație unul cu celălalt. În susținerea acestui punct de vedere, Yancey și Brand obțin un balsam înălțător și revigorant pentru biserica rănită și zdrobită de astăzi.“

—PATRICIA RAYBON, autoarea cărților: *My First White Friend* și *Undivided: A Muslim Daughter, Her Christian Mother, Their Path to Peace*

„O scriere pe teme medicale, biologice și spirituale extraordinară. Tributul adus corpului uman, vieții și credinței în Dumnezeu umple această carte.“

—JOSEPH E. MURRAY, laureat al Premiului Nobel,
The New England Journal of Medicine

„O carte profund semnificativă și un îndrumar foarte necesar pentru opiniile noastre despre lumea naturală, ce înseamnă apartenența la corpul nostru și la trup.“

—SHELDON VANAUKEN, autorul cărții *A Severe Mercy*

„Cititorul este uimit de construcția înfricoșător de minunată a trupului pe care Dumnezeu l-a dat fiecăruia dintre noi, de tărâmul spiritual pe care acesta îl înfățișează și se pleacă în reverență față de Dumnezeu în care atât umanul, cât și spiritualul își găsesc sursa.“

—CHRISTIANITY TODAY

„Frumos scrisă, captivantă și foarte ușor de citit (chiar și pentru cei care nu au înclinație spre biologie), cartea a reușit într-un mod extraordinar să prezinte metafora pe care Noul Testament o folosește de mai mult de treizeci de ori pentru a se referi la Biserica universală.

Citind-o, vei avea parte nu doar de lecții spirituale, ci și un sentiment de uimire față de fiziologia și anatomia complexă a corpului uman.“

—RELIGION TODAY

O FĂPTURĂ
ATÂT DE
minunată

AI FOST CREAT DUPĂ CHIPUL LUI DUMNEZEU

**DR. PAUL BRAND
& PHILIP YANCEY**

Editura Scriptum®
Oradea

Originally published under the title
Fearfully and wonderfully : the marvel of bearing God's image
by dr. Paul Brand & Philip Yancey

© 2019 by Philip Yancey and the Children of Paul and Margaret Brand

Ediția în limba română, publicată sub titlul
O făptură atât de minunată: Ai fost creat după chipul lui Dumnezeu
de dr. Paul Brand & Philip Yancey

© 2023 Editura Scriptum®
str. Lăpușului nr. 28, 410264 Oradea - Bihor, România
Tel./Fax/Robot: 0259-457.428
E-mail: scriptum@scriptum.ro
Pagina web: WWW.SCRIPTUM.RO

Toate drepturile rezervate asupra prezentei ediții în limba română.
Prima ediție în limba română.

Cu excepția situațiilor când se specifică altfel, toate citatele biblice folosite provin din traducerea NTR.

*Orice reproducere sau selecție de texte din această carte
este permisă doar cu aprobarea în scris a Editurii Scriptum, Oradea.*

ISBN 978-606-031-123-2

Tiparul executat în U.E.

Tu mi-ai întocmit rărunchii;
Tu m-ai țesut în pânțelele mamei mele.
Te laud că sunt o făptură atât de minunată!

—Ps. 139:13-14 (NTRL)

CUPRINS

PREFAȚĂ	13
---------------	----

PARTEA ÎNTÂI: DUPĂ CHIPUL LUI

1. Invizibilul făcut vizibil	23
2. Oglinzi umane	29

PARTEA A DOUA: UNITATE ÎN DIVERSITATE

3. Un rol în Trup	41
4. Diversitate: Viața din belșug	53
5. Unitate: Un sentiment al apartenenței	63
6. Extazul comuniunii	75

PARTEA A TREIA: INTERIOR ȘI EXTERIOR

7. Pielea: organul sensibilității	91
8. Tu, cel vizibil	103
9. Simțul cel mai demn de încredere	117

10. Osul: un schelet indispensabil	127
11. Cum cresc oasele	139

PARTEA A PATRA: DOVADA VIEȚII

12. Sângele: sursa vieții.	155
13. Sângele înțelept	171
14. Respirația: inspirație și expirație.	183
15. Trup în mișcare	195

PARTEA A CINCEA: LIMBAJUL DURERII

16. Sentimentul de securitate	213
17. Unificatorul	223
18. Durerea cronică	235

PARTEA A ȘASEA: DIRECTORUL EXECUTIV AL TRUPULUI

19. Creierul: fusul fermecat	251
20. Chipul restaurat	263
21. Niveluri de călăuzire.	275
22. După chipul lui Dumnezeu	289
23. O prezență	299

GHID DE DISCUȚII.	309
---------------------------	-----

DESPRE AUTORI.	325
------------------------	-----

PREFAȚĂ

AM AUZIT DESPRE DR. PAUL BRAND PENTRU PRIMA OARĂ ÎN 1976, când lucram la cartea *Unde este Dumnezeu când sufăr?* Mă documentam pe tema durerii, când soția mea a găsit în dulapul cu medicamente un eseu cu un titlu neobișnuit, „Darul durerii“, al cărui autor era dr. Brand. Perspectiva acestuia asupra durerii este unică: deși majoritatea oamenilor caută să scape de durere, el a cheltuit milioane de dolari ca să *creeze* un sistem al durerii. „Îi mulțumesc lui Dumnezeu pentru că a inventat durerea, scria el. Nu cred că există un dar mai prețios pentru pacienții mei cu lepră.“

După absolvirea studiilor de chirurgie ortopedică în Anglia, și-a petrecut cea mai mare parte din cariera medicală în India, unde a făcut descoperiri dramatice despre lepră, una dintre bolile cele mai vechi și mai înfricoșătoare. Cercetările sale minuțioase l-au convins că manifestările teribile ale acestei boli cumplite – căderea degetelor de la mâini și de la picioare, orbirea, ulcerațiile cutanate, deformările faciale – au la bază o singură cauză: lipsa durerii. Lepra reduce la

O FĂPTURĂ ATÂT DE MINUNATĂ

tăcere celulele nervoase, prin urmare victimele sale se autodistrug, fără să-și dea seama, puțin câte puțin, din cauza faptului că le lipsește capacitatea de a simți durerea.

După mutarea din India în Statele Unite, dr. Brand și-a continuat activitatea de cercetare medicală într-un laborator cu tehnologie avansată din Louisiana, aplicând descoperirile sale despre lipsa sensibilității și a durerii la boli precum diabetul. Ulterior, am aflat de la fostul chirurg general C. Everett Koop, acum în pensie, că descoperirile lui dr. Brand au revoluționat tratarea piciorului diabetic, ajutând anual la prevenirea a zeci de mii de amputări.

Contribuțiile lui dr. Brand au ajuns recunoscute pe câteva continente. Regina Elisabeta a II-a i-a acordat distincția de Comandant al Ordinului Imperiului Britanic, Fundația Mahatma Gandhi din India l-a ales, în semn de prețuire, ca unic occidental în bordul ei de conducere, iar Serviciul de Sănătate Publică din Statele Unite i-a conferit cea mai înaltă distincție. În ciuda numeroaselor aprecieri internaționale pentru meritele sale, m-a uluit să descopăr că smerenia era cea mai valoroasă calitate a sa.

Când ne-am întâlnit, dr. Brand încă se străduia să se acomodeze cu viața în Statele Unite. Modul de viață mult prea extravagant pentru el îl descumpănea și-l făcea să tânjească după o viață simplă și neîngrădită. Prefera să umble desculț, iar în timpul liber să studieze viața păsărilor și să-și îngrijească grădina. Deși cunoștea îndeaproape personalități precum Gandhi, Maica Tereza, Albert Schweitzer și Prințul Filip, rareori pomenea despre ei. Vorbea sincer despre eșecurile sale și se străduia întotdeauna să-și pună meritele și succesul pe seama colegilor săi. Ce m-a impresionat cel mai profund este faptul că cel mai înțelept și strălucit bărbat pe care l-am întâlnit vreodată și-a dedicat cea mai mare parte din viață celor mai vulnerabili oameni de pe planetă: leproșii din casta de neatins din India (numiți astăzi daliți).

PĂSTRAREA MOȘTENIRII

Conversațiile care îmi vin cu precădere în minte sunt cele în care dr. Brand îi pomenea cu numele pe pacienții săi, acei „neica-nimeni“ cărora nu precupețise să le dea îngrijiri medicale. La începutul

Prefață

activității sale de pionierat, era singurul chirurg ortoped din lume care își desfășura munca printre cele cincisprezece milioane de victime ale leprei. Împreună cu soția sa, Margaret, au întreprins zeci de proceduri chirurgicale pe unii dintre acești pacienți pentru a le transforma degetele încheștate în mâini utile prin transferuri inovative de tendoane, pentru a le remodela picioarele, a preveni orbirea lor, a le face implant de sprâncene și a le reconstrui nasurile.

Mi-a povestit despre familiile pacienților, despre cruda respingere trăită de aceștia în momentul izbucnirii leprei și despre mulțimea de tratamente încercate și eșuate pe care le-a administrat în calitate de doctor unor astfel de pacienți. Aproape de fiecare dată când își aducea aminte de suferințele lor, ochii i se umpleau de lacrimi pe care și le ștergea în grabă. Pentru el, acești oameni, printre cei mai neînsemnați de pe planetă, nu erau niște cantități neglijabile, ci ființe create după chipul lui Dumnezeu, motiv pentru care s-a sacrificat pe sine ca să onoreze Acel chip și să ajute la restaurarea lui.

După ce ne-am cunoscut mai bine, dr. Brand a recunoscut oarecum cu sfială că încercase cândva să scrie o carte. După audierea unor serii de prelegeri susținute la Colegiul Medical Creștin din India, alți profesori din cadrul facultății l-au îndemnat să-și publice experiențele într-o carte. Prin urmare, și-a transpus experiențele pe hârtie, dar cu greu a izbutit să ajungă la nouăzeci de pagini, un număr nu tocmai suficient pentru o carte. Timp de douăzeci de ani nu s-a mai atins deloc de manuscris. L-am convins atunci să caute prin dulapuri și sertare până ce a găsit, în cele din urmă, a treia copie la indigo a acelor prelegeri de la capelă, într-o stare deplorabilă, ce-i drept, însă în seara aceea am zăbovit cu mult după miezul nopții citind meditațiile sale remarcabile despre corpul uman.

Țelul său, conform celor scrise în manuscris este acesta:

Într-un fel, noi, medicii, suntem asemenea angajaților de la biroul de reclamații al unui supermagazin. Avem tendința să fim sceptici în privința calității produsului, auzind toată ziua despre neajunsurile lui. Tocmai de aceea, în acest scurt manuscris am încercat să zăbovesc asupra corpului uman și să mă las uimit de lucrarea lui Dumnezeu.

O FĂPTURĂ ATÂT DE MINUNATĂ

Ba mai mult, dr. Brand a preluat analogia Trupului lui Cristos din Noul Testament și a actualizat-o, adăugându-i noile sale cunoștințe din sfera științei moderne.

I-am cerut permisiunea de a lua manuscrisul inițial și de a-l dezvolta, adăugând mai multe povestiri din viața lui, cu scopul de a lărgi perspectiva medicală și pe cea spirituală deopotrivă, permisiune pe care mi-a dat-o cu bucurie. Timp de aproape un deceniu, l-am urmat pe dr. Brand peste tot în lume, reconstituind etapele instruirii sale medicale în Anglia și observându-i îndeaproape activitatea printre pacienții leprozeriilor din India și Louisiana. Nu încetam să-l asaltez cu toate întrebările care îmi veneau în minte, fie că ne aflam la umbra tamarinilor, în laborator, săltând pe bancheta unui Land Rover sau printre scârțâiturile asurzitoare ale metroului londonez.

Chiar și după patruzeci de ani de experiență în domeniul medical, splendoarea corpului uman încă stârnea în el un entuziasm copilăresc. Vorbeam cu el despre o mulțime de lucruri și indiferent de subiectul pe care-l abordam, nu se putea ca el să nu fi cugetat deja asupra lui într-o oarecare măsură. Îl cita pe Shakespeare, dezbătea etimologia cuvintelor din greacă, ebraică și latină. În timpul pauzelor, mă învăța cum să recunosc o smochină coaptă (urmărind fluturii) și îmi explica modul în care își construiesc păsările-țesător cuiburile complicate folosindu-se doar de un picior și de cioc. Ca scriitor debutant, îi absorbeam cu nesaț cunoștințele.

În anii care au urmat, peste șapte sute de mii de cititori au cumpărat cărțile *O făptură atât de minunată* și continuarea ei, *Creați după chipul Său*. Am primit vești de la mulți cititori, printre care femei însărcinate care ne mulțumeau că le-am ajutat să aprecieze miracolul vieții și al nașterii, studenți la medicină care puneau pe seama acestor cărți dorința lor de a urma o carieră în domeniul sănătății, profesori de biologie de la licee și colegii care citează din aceste cărți la ore și alți cititori recunoscători pentru a li se fi adus aminte de felul minunat în care am fost creați.

Doctori eminenți au scris numai cuvinte de laudă la adresa moștenirii lăsate de dr. Brand: Joseph Murray, laureat al Premiului Nobel, care a efectuat primul transplant de rinichi; scriitorii de cărți medicale Richard Sezler și Abraham Verghese; neurochirurgul

Prefață

Oliver Sacks; Dame Cicely Saunders, fondatorul centrelor de îngrijire medicală modernă. Chiar dacă nu toți dintre ei împărtășesc credința creștină a doctorului Brand, cuvintele sale și omenia sa în practicarea medicinei au constituit o sursă de înțelepciune și inspirație pentru ei.

O EDIȚIE NOUĂ PENTRU O GENERAȚIE NOUĂ

Ambele cărți au fost tipărite de mai bine de trei decenii, iar vechimea lor a început să-și spună cuvântul. Marcat, așadar, de mărturia atâtor cititori încântați de-a lungul anilor, am vrut să-l prezint pe dr. Paul Brand noii generații. De vreme ce medicina și știința au avansat nespuse de mult, am revizuit textul, actualizând detaliile relevante, și l-am condensat în același timp, pentru a crea această nouă versiune combinată.

Deși dr. Brand a murit în 2003, am păstrat înregistrările cu el de pe vremea când locuia în India și în Louisiana. El reflectează asupra vieții sale din perspectiva bogată a unui om de știință, misionar, chirurg, povestitor și teolog.

Trăim vremuri marcate de diviziuni. În Statele Unite, armonia politică, rasială și religioasă este supusă unei presiuni puternice, o sciziune similară resimțindu-se în toate celelalte țări de pe tot cuprinsul lumii. Nu-i de mirare că avem multe de învățat de la un om care a studiat medicina în timpul frământărilor din cel de-al Doilea Război Mondial, când practic toată lumea se afla în război, și care și-a început cariera medicală în perioada împărțirii Indiei, un eveniment dezastruos ce a provocat moartea a milioane de oameni și refugierea altor patru spre zece milioane.

Lumea modernă se bazează pe instituții – alianțe universale, corporații, confesiuni bisericești, organizații guvernamentale – dintre care multe par să eșueze. Poate că a sosit timpul să ne îndreptăm atenția spre un alt tip de comunitate, nu o *organizație*, ci mai degrabă un *organism*, ilustrat în modul cel mai eficient prin corpul uman.

Cultura modernă a devenit totodată reduționistă. Reducem muzica, filmele și cunoașterea la clipuri care pot fi stocate într-un telefon portabil. Știința, medicina și alte inițiative sunt repartizate în „silozuri“ de specialitate între care nu există prea multă interacțiune.

O FĂPTURĂ ATÂT DE MINUNATĂ

Dr. Brand a avut un talent formidabil de a face legătura între mai multe domenii diferite. Pasionat de știință, păsări, alpinism și grădinărit ecologic, Brand s-a străduit să reunească ordinea naturală cu ordinea spirituală. În calitate de creștin, s-a delectat căutând ecouri ale Creatorului în natură.

Dacă ai urmări galaxiile, stelele și planetele universului printr-un telescop și apoi dacă te-ai uita printr-un microscop performant la moleculele, atomii și electronii atât de mărunți, ai putea observa o similitudine inconfundabilă în structura și tiparul lor. Același Creator a proiectat ambele niveluri ale realității. Și tot același Creator a conceput corpul uman și apoi i-a inspirat pe autorii Noului Testament să caute în el un model de adevăr spiritual. Descoperirile lui dr. Brand nu sunt predici, ci constatări privind modul în care cooperează celele și privind lucrurile pe care le putem învăța noi de la ele.

Sper că această carte va ajuta la crearea unei punți peste abisul care separă de prea multă vreme lumea creată de Creatorul ei. Dumnezeu a inventat materia, investind creativitate nemăsurată în această lume și, în special, în făurirea trupurilor noastre. Nouă nu ne rămâne decât să-I fim recunoscători pentru asta.

Privesc cu nostalgie în urmă la perioada colaborării noastre, când eu mă aflam la începuturile carierei mele de scriitor. În perioada aceea, aveam subiecte minunate de tratat: tărâmul naturii, mai precis, magnificul trup uman; viața exotică a unui chirurg care a ajutat la tămăduirea oamenilor care nu simțeau nicio durere, motiv pentru care se nenoroceau și mai tare; și taina Trupului lui Cristos, cu siguranță cea mai riscantă afacere încheiată vreodată de Dumnezeu, aceea de a-Și încredința reputația unor oameni ca noi, urmași nestatornici ai Lui.

OBSERVAȚIE PERSONALĂ

Cu timpul, adevărații prieteni își lasă amprenta unul asupra celuilalt. Când mă uit la cum am fost la prima noastră întâlnire și cum sunt astăzi, îmi dau seama de schimbările considerabile care s-au petrecut în mine și pe care le datorez în mare parte lui Paul Brand.

În alte cărți mi-am exprimat deschis primele îndoieli pe care

Prefață

le-am avut în privința credinței, și acestea din cauza expunerii mele mediului toxic al câtorva biserici. Îmi închipui că Dumnezeu m-a îndrumat cu delicatețe spre dr. Brand (prin descoperirea neprevăzută făcută de soția mea într-un dulap, firește) într-un moment crucial al periplului meu spiritual. *În regulă, Philip, dacă până aici ai văzut tot ce poate fi mai rău într-o biserică, de-acum îți voi arăta tot ce poate fi mai bun.*

Paul Brand a fost un om bun și minunat și sunt extrem de recunoscător pentru timpul pe care l-am petrecut împreună. Credința mea a crescut în timp ce urmăream cu ochi critic de jurnalist o ființă desăvârșită în orice privință de credința lui. Nimeni nu a avut o înrăurire atât de mare asupra mea și nu cunosc nicio altă persoană care să illustreze mai eficient cea mai citată afirmație a lui Isus din Evanghelie: „cel ce-și pierde viața, de dragul Meu, o va găsi“. Din perspectiva unei culturi obsedate de succes, un chirurg ortoped care își consacră cariera celor mai sărace și năpăstuite ființe de pe planetă nu este altceva decât un exemplu de om „ce-și pierde viața“. Cu toate acestea, dr. Brand s-a bucurat de o viață deplină și îmbelșugată ca nimeni altul, în care realizările profesionale se împleteau armonios cu smerenia statornică și un formidabil simț al aventurii.

Ca mulți alții, el a ajutat la modelarea perspectivei, a principiilor și a idealurilor mele. Privesc natura și chestiunile legate de mediul înconjurător în mare măsură prin ochii lui. Tot lui îi datorez convingerea că viața creștină de care auzisem în teorie poate fi pusă efectiv în practică. De asemenea, e într-adevăr posibil să trăiești în societatea modernă și să ai succes fără să sacrifici smerenia și, totodată, să-i slujești pe alții cu abnegație, debordând în același timp de bucurie și mulțumire sufletească. Și ori de câte ori am îndoieli în privința asta, mă întorc cu gândul la timpul pe care l-am petrecut cu Paul Brand.

După cum constat acum, colaborarea noastră a facilitat un fel de schimb. Rănit fiind de biserică și hăituit de îndoielile mele, n-aveam nici maturitatea, nici capacitatea de a exprima multe aspecte legate de propria-mi credință neexperimentată, însă având posibilitatea de a scrie cu deplină onestitate despre credința lui dr. Brand, cuvintele și gândurile sale au devenit pe parcursul procesului propriile-mi gânduri și cuvinte. Consider acum cei zece ani petrecuți alături de el stadiul de

O FĂPTURĂ ATÂT DE MINUNATĂ

crisolidă de o importanță vitală pentru mine. În calitate de jurnalist, eu i-am exprimat credința în cuvinte. În schimb, el a insuflat credință cuvintelor mele.

Simone Weil spunea odată: „Răul imaginar [precum cel descris în cărți și filme] este romantic și felurit; răul real este sumbru, monoton, steril și plictisitor. Binele imaginar este plictisitor; binele real este întotdeauna nou, minunat și îmbătător.“ Am văzut o bunătațe palpabilă în Paul Brand, care s-a dovedit a fi, într-adevăr, minunată și îmbătătoare. Mă simt privilegiat, în calitate de coautor, că am avut ocazia să contribuie într-o oarecare măsură la punerea în lumină a vieții sale.

—PHILIP YANCEY

PARTEA ÎNTÂI
DUPĂ CHIPUL LUI

*Ce lucru desăvârșit e omul!
Ce aleasă îi e cugetarea!
Și cât de nemăsurate însușirile!
Ce falnic și minunat în portul și mișcările sale!
Întocmai ca un înger în fapte
și ca un zeu în năzuințele lui!*

—WILLIAM SHAKESPEARE

CAPITOLUL UNU

INVIZIBILUL FĂCUT VIZIBIL

○ PERDEA ÎI DESPĂRȚEA PE REZIDENȚII ȘI STUDENȚII MEI DE secția cu patruzeci de paturi de la spitalul universitar din Vellore, India. Secția pulsa de activitate: asistentele îngrijeau de pacienți, familiile le aduceau bolnavilor mâncare gătită de acasă. Dincolo de perdea, însă, noi urmăream cu atenție un tânăr coleg punând un diagnostic.

Stătea pe jumătate îngenuncheat, în postura în care-l învățasem, cu mâna lui caldă strecurată pe sub cămașa femeii și așezată pe abdomenul ei gol. Palpând-o delicat cu degetele pentru a descoperi cauza durerilor ei, el îi punea întrebări care dovedeau că se gândea la două posibilități: pacienta suferea fie de apendicită, fie de infecție ovariană. Brus, am surprins o zvâcnire ușoară pe chipul rezidentului. Oare-și arcuia sprânceana? O amintire vagă mi-a răsărit în minte, una pe care nu reușeam să o deslușesc pe deplin.

Întrebările rezidentului ținteau spre un domeniu delicat, în special pentru rezervata societate hindusă. *Se expusese ea vreodată unei boli*

O FĂPTURĂ ATÂT DE MINUNATĂ

venerice? Privea țință în ochii femeii în timp ce îi punea întrebări pe un ton liniștitor. Pe fața lui se citea oarecum un amestec de compasiune, indiscreție și căldură. Expresia lui reuși să o înduplece pe femeie să facă abstracție de situația jenantă și să ne spună adevărul.

În clipa aceea mi-am amintit. Desigur! Sprânceana stângă arcuită, cea dreaptă coborâtă, capul înclinat într-o parte, ochii scăpărători, zâmbetul strâmb și ademenitor erau trăsăturile inconfundabile ale chirurgului șef Robin Pilcher, fostul meu profesor din Londra. Am tras aer adânc în piept cu un șuierat.

Surprinși de reacția mea, toți studenții și-au ridicat ochii spre mine. Nu m-am putut abține, de vreme ce rezidentul îmi dăduse impresia că studiasse manierele profesorului Pilcher și le reproducea acum ca la teatru. Am fost nevoit să mă explic.

— Asta-i figura fostului meu șef! Ce coincidență – ai *exact* aceeași expresie ca el, deși tu n-ai fost niciodată în Anglia, iar Pilcher n-a vizitat niciodată India.

La început, studenții s-au holbat la mine într-o tăcere nedumerită. În cele din urmă, doi sau trei dintre ei au început să rânjească.

— Noi nu cunoaștem niciun profesor Pilcher, zise unul dintre ei, dar, doctore Brand, ce ați văzut la el a fost expresia *dumneavoastră*.

Mai târziu în seara aceea, stând singur în biroul meu, am recapitulat perioada pe care am petrecut-o sub îndrumarea lui Pilcher. Învățasem de la el multe tehnici chirurgicale și proceduri de diagnosticare. E clar că între timp a reușit să transmită posterității instinctele sale, expresia sa, chiar și zâmbetul său, unul binevoitor, numai perfect pentru a-l dezarma pe pacient și a-l scăpa de stânjeneala sa ca să obțină datele importante ale problemei.

Acum eu, studentul lui Pilcher, devenisem un liant în rețeaua umană, un agent al înțelepciunii sale printre studenții aflați la mai bine de cincisprezece mii de kilometri depărtare. Rezidentul indian tânăr și tuciuriu, vorbitor de limbă tamilă, nu semăna deloc cu mine sau cu Pilcher, însă afișase o asemănare atât de precisă cu fostul meu șef încât a reușit să mă transporte pe neașteptate înapoi în timp, în vremurile în care studiam la universitate. Experiența din secția aceea mi-a oferit o perspectivă limpede asupra conceptului de „chip“.

O EXPRESIE TAINICĂ

În zilele noastre, cuvântul *chip* sau *imagine* poate avea o conotație diferită față de sensul inițial. În zilele noastre, politicianul angajează un creator de imagine, candidatul se îmbracă la interviu pentru angajare pentru a afișa o imagine plină de încredere și succes, iar corporațiile caută cea mai potrivită imagine pe piață. Dorința mea este să revenim la semnificația originală a cuvântului, aceea de asemănare reală, nu de iluzie înșelătoare.

Imaginează-ți un ghemotoc de carne vie de vreo patru kilograme și jumătate zvârcolindu-se fără astâmpăr într-o păturică. Tatăl bebelușului cântărește de vreo douăzeci de ori mai mult, cu mădularele sale de diferite proporții. Însă mama anunță cu mândrie că bebelușul „seamnă leit“ cu tatăl său. Vizitatorul îl privește mai bine și, da, remarcă asemănarea evidentă acum într-o gropiță, în nările puțintel mai largi, în forma deosebită a lobului urechii. În scurt timp, felul de a vorbi, ținuta precum și alte o mie de trăsături ale bebelușului îți vor aminti negreșit de tatăl lui.

Întrebuițarea cuvântului *chip* cu sensul de asemănare reală – ca în cazul unui bebeluș care seamănă cu părintele său sau ca în cel al expresiei faciale a unui profesor pe chipul unui elev – aruncă o lumină asupra unei expresii tainice din Biblie: chipul lui Dumnezeu. Expresia apare chiar în primul capitol al cărții Geneza, iar autorul ei pare să se bălbâie cuprins de uimire, repetând de două ori expresia de la începutul versetului:

Astfel, Dumnezeu l-a creat pe om după chipul Său, după chipul lui Dumnezeu l-a creat; bărbat și femeie i-a creat (GEN. 1:27).

Așadar, primii oameni au dobândit chipul lui Dumnezeu și, într-o formă oarecum distorsionată, fiecare dintre noi posedăm această calitate sacră.

După fiecare stadiu al creației, Dumnezeu a considerat lucrul creat ca fiind „bun“. Cu toate acestea, ceva lipsea până când Dumnezeu a decis: „Să facem om după chipul Nostru, după asemănarea Noastră...“